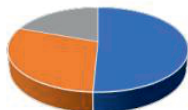

KRONIKY – HISTÓRIA V NAŠICH RUKÁCH

Kronikárstvo na hornej Nitre zohráva významnú úlohu pri uchovaní a dokumentovaní histórie regiónu. Prostredníctvom kroník sa zaznamenávajú udalosti, tradície, životné príbehy obyvateľov i prírodné danosti, čím sa zabezpečuje kontinuita kultúrneho a prírodného dedičstva pre budúce generácie. Najdôležitejšou úlohou samosprávy je viesť v každej obci, v každom meste kroniku a udržiavať ju živú, aby v kronike dlhodobo neabsentovali ročné záznamy. Hoci kronika býva charakterizovaná ako druhotný prameň, predsa len je neoceniteľným zdrojom informácií o obyvateľoch obce/mesta v konkrétnom časovom úseku pre budúce generácie. Kroniky sú obrazom spôsobu života a podkladom pre spracovanie nielen odborných, ale aj populárnych článkov i štúdií.

Hornonitrianske múzeum v Prievidzi sa systematicky zameriava na metodické usmerňovanie kronikárov, ktorému vo svojom programe každoročne venuje jednu väčšiu aktivitu a množstvo menších, sekundárnych aktivít koncepcnej, plánovacej a prípravnej povahy. V období rokov 2022 – 2024 prebiehal múzejný škooliteľský cyklus Na pomoc kronikárom v tematických okruhuoch: Kronikárstvo v praxi, Archívny dokument ako prameň pri práci kronikára, Špecifiká kronikárskej práce.

OBCE NA HORNEJ NITRE A STREDNOM PONITRÍ VÝSLEDKY 2023/2024

- MAJÚ KRONIKÁRA
- NEMAJÚ KRONIKÁRA
- NEVEDELI PODAŤ INFORMÁCIU/
NEZASTIHNUTÍ

Úloha Hornonitrianskeho múzea v Prievidzi nezačína a nekončí usporiadaním seminára, pokračuje aktívnou komunikáciou s obcami a mestami na hornej Nitre, budovaním i aktualizáciou databázy kontaktov. Vďaka prieskumu v lokalitách regiónu, uskutočnenom v rokoch 2023 a 2024, múzeum získalo dôležitý údaj, podľa ktorého zo 67 oslovených obcí a miest sa kronikárskej činnosti aktívne venuje 34.

Naopak, v 20 obciach sa kronika nevedie vôbec, čo znamená, že miestna história ostáva nezaznamenávaná a odkázaná len na ústne podanie a spomienky obyvateľov. Porovnanie kronikárskej činnosti v jednotlivých územnosprávnych jednotkách ukazuje, že niektoré mestá a dediny pristupujú k tejto úlohe veľmi zodpovedne, pričom pravidelne zaznamenávajú dôležité udalosti, historické zmeny či vývoj miestnej komunity. Kroniky v týchto obciach slúžia nielen ako cenný zdroj informácií pre budúce generácie, ale aj ako dokumentačný materiál pri rozhodovaní o rôznych otázkach regionálneho rozvoja.

Z prieskumu je zrejmé, že hoci kronikárstvo na hornej Nitre má svoju tradíciu, stále existujú rezervy v jeho rozvoji. Podpora a motivácia pre vedenie kroník by mohli pomôcť zachovať historické dedičstvo obcí a zároveň posilniť ich kultúrnu identitu.

Vedenie kroniky nie je len administratívnou povinnosťou, ale predovšetkým spôsobom, ako uchovať bohaté dejiny regiónu pre budúce generácie. Preto je dôležité, aby sa do kronikárskej činnosti zapojilo viac obcí a samotné kronikárstvo bolo vnímané ako neoddeliteľná súčasť miestneho kultúrneho dedičstva.

Košovská cesta 9, 971 01 Prievidza

muzeumpd.sk

facebook.com/MuzeumPrievidza

instagram.com/prievidzamuzeum

twitter.com/muzeumprievidza